

Deze factsheet presenteert de belangrijkste cijfergegevens van het voorbije decennium (2002-2012) over de omvang van het cannabisgebruik in Vlaanderen en België.

We bespreken achtereenvolgens:

- het gebruik bij verschillende groepen;
- combidruggebruik;
- problematisch gebruik;
- ziekte- en sterftecijfers;
- de hulpvraag bij cannabisgebruikers;
- gegevens over verkeer;
- gegevens van politie en justitie;
- de beschikbaarheid en kwaliteit van cannabis.

Het document 'achtergrond bij de factsheets' geeft meer uitleg bij de gebruikte cijfers. Alle bronnen zijn opgenomen in de 'literatuurlijst bij de factsheets'.

Cannabisproducten zijn afkomstig van de hennepplant (*Cannabis sativa*). De gedroogde toppen van de vrouwelijke hennepplant noemt men marihuana. Hasj wordt gemaakt van de harsachtige laag waarmee de toppen van de vrouwelijke hennepplant bedekt zijn. Marihuana en hasj worden meestal gerookt in de vorm van een gerolde sigaret met een kartonnen filtertje (joint), in een klein pijpje, in een waterpijp of met een verdamper. Soms wordt cannabis verwerkt in cake (spacecake) of thee. Het bestanddeel in cannabis dat het meest verantwoordelijk is voor de psychoactieve werking is THC (Δ -9-tetrahydrocannabinol). THC geeft de gebruiker een 'high' gevoel, een licht euforische stemming en ontspanning met daarna slaperigheid. Cannabisgebruik beïnvloedt ook de waarneming. Gebruikers ervaren kleuren en muziek intenser en hun gevoel voor tijd en ruimte kan veranderen.

Tegenwoordig is via internet ook synthetische cannabis te koop onder de merknaam 'Spice'. Dit is een mengsel van kruiden waaraan kunstmatige cannabinoïden zijn toegevoegd. Hierover gaan de cijfers in deze factsheet niet.

Gebruik

Algemene bevolking

In 2008 zei 13% van de Vlaamse bevolking tussen 15 en 64 jaar dat ze ooit experimenteerden met cannabis (17% mannen, 10% vrouwen)¹. Tegenover 2004 was dat geen significante toename, toen lag het ooitgebruik op 12%. 5% van de Vlamingen gebruikte in de twaalf maanden voor de enquête cannabis, 3% in de dertig dagen ervoor. Deze cijfers waren vergelijkbaar met 2004. Ter vergelijking, in 2008 dronk 85% van de Vlamingen van 15 tot 64 jaar het laatste jaar alcohol.

Omgerekend naar de bevolking gebruikten in het Vlaams gewest in 2008 308.080 personen het laatste jaar cannabis^a.

Het gebruik van cannabis tijdens het voorbije jaar concentreerde zich bij 15-24-jarigen (12%) en 25-34-jarigen (10%). Meer mannen (7%) dan vrouwen (3%) gebruikten het voorbije jaar cannabis. Bij vrouwen lag het zwaartepunt van cannabisgebruik tussen 15 en 24 jaar (9%) waarna het verder daalde met de leeftijd.

Cannabisgebruik in de voorbije dertig dagen kwam meer voor bij jongvolwassenen van 15-34 jaar (7%) dan bij de 35-64-jarigen (minder dan 1%), en meer bij mannen (4%) dan bij vrouwen (2%).

Cannabisgebruik volgens sekse bij de Vlaamse bevolking van 15-64 jaar (%)¹

	2001	2004	2008
ooitgebruik	10,6	12,2	13,4
mannen	13,0	14,4	17,0
vrouwen	8,2	10,0	9,9
gebruik laatste jaar^b	-	4,6	4,6
mannen	-	6,7	6,6
vrouwen	-	2,6	2,7
gebruik afgelopen 30 dagen	2,3	2,6	2,8
mannen	3,3	4,0	4,1
vrouwen	1,2	1,2	1,5

^a Dit is berekend op het bevolkingsaantal van het Vlaams gewest dat op 1 januari 2008 6.161.600 bedroeg (3.039.956 mannen en 3.121.644 vrouwen) (FOD Economie, KMO, middenstand en energie, 2010).

^b In de enquête van 2001 wordt niet gevraagd naar het cannabisgebruik tijdens het laatste jaar.

In Europa heeft 24% van de 15-64-jarigen ooit cannabis gebruikt. 7% gebruikte het laatste jaar cannabis. In de laatste maand gebruikte ongeveer 4% van de 15-64-jarigen cannabis. Geschat wordt dat 1% van alle Europese volwassenen dagelijks cannabis gebruikt. In de meeste Europese landen is het cannabisgebruik de laatste jaren gedaald of gestabiliseerd.²

Cannabisgebruik bij de bevolking van 15-64 jaar in een aantal Europese landen (in %)³

land	jaar	ooitgebruik	gebruik tijdens laatste jaar	gebruik tijdens laatste maand
Bulgarije	2008	7,3	2,7	1,4
Cyprus	2009	11,6	4,4	2,5
België	2008	14,3	5,1	3,1
Zweden	2008	21,4	1,2	0,8
Nederland	2009	25,7	7,0	4,2
Spanje	2009	32,1	10,6	7,6
Frankrijk	2010	32,1	8,4	4,6
Italië	2008	32,0	14,3	6,9
EU		23,7	6,8	3,6

Scholieren in het secundair onderwijs

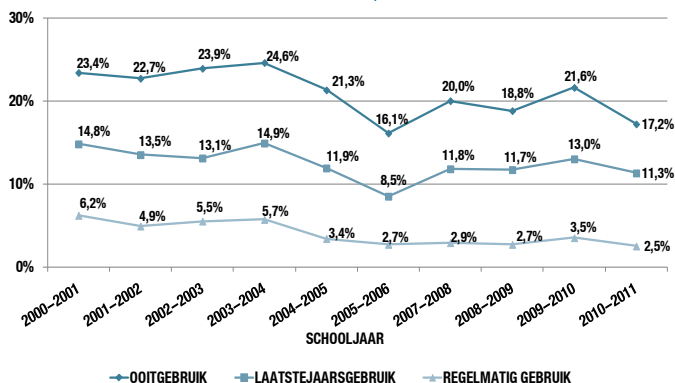
Onder jongeren in het secundair onderwijs is cannabis het meest gebruikte illegale middel. Tijdens het schooljaar 2010-2011 zei 17% van de leerlingen dat ze ooit cannabis hebben gebruikt. 11% van de leerlingen gebruikte het jaar voor de bevraging cannabis. 2,5% deed dat regelmatig (wekelijks tot dagelijks) en 1% dagelijks. 9% gebruikte de maand voor de bevraging cannabis. Hiervan gebruikte 24% enkel in het weekend cannabis, 30% zowel tijdens de week als in het weekend.

Het ooitgebruik van cannabis kende een wisselend verloop van jaar tot jaar maar globaal gezien is er een licht dalende trend te merken. In het schooljaar 2000-2001 bedroeg het ooitgebruik van cannabis 23%, in het schooljaar 2010-2011 gebruikte 17% van de leerlingen ooit cannabis. Het laatstejaarsgebruik van cannabis bleef redelijk stabiel. Het regelmatig gebruik van cannabis vertoonde een kleine daling van 6% in het schooljaar 2000-2001 naar 3% in het schooljaar 2010-2011.

Vanaf de leeftijd van 16 jaar nam het cannabisgebruik gevoelig toe. Van de leerlingen van 17-18 jaar had 23% het jaar voor de bevraging cannabis gebruikt, 17% gebruikte occasioneel en 6% regelmatig.

Er waren in 2010-2011 weinig verschillen in cannabisgebruik tussen jongens en meisjes. Ook waren de verschillen tussen onderwijsvormen beperkt⁴.

EVOLUTIE VAN HET CANNABISGEBRUIK BIJ SCHOLIEREN IN HET VLAAMS SECUNDAIR ONDERWIJS, 2000-2011⁴

Studenten in het hoger onderwijs

43% van de studenten in het hoger onderwijs in Gent en Antwerpen gaven in een bevraging in 2009 aan dat ze ooit cannabis gebruikt hebben. 23% had in het voorbije jaar cannabis gebruikt.

Van de studenten die het afgelopen jaar cannabis gebruikten, nam 65% tijdens het academiejaar occasioneel cannabis. 25% van de laatstejaarsgebruikers gebruikte minstens een keer per week, dus regelmatig^c cannabis. 7% gebruikte dagelijks cannabis.

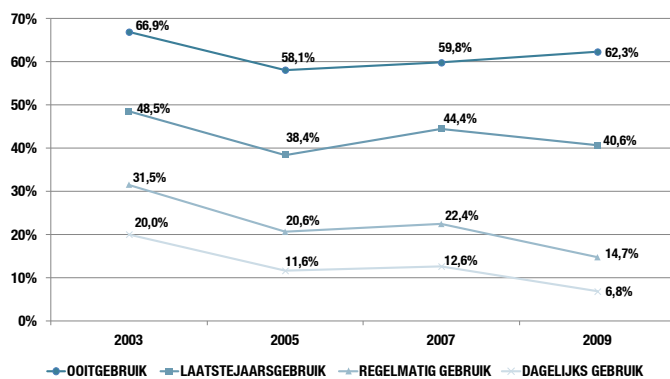
In de vakantieperiode lag de frequentie van cannabisgebruik, en dan vooral het dagelijks gebruik, iets hoger. 10% van de studenten die het laatste jaar cannabis gebruikten, deden dat tijdens de vakantieperiode dagelijks.

Tijdens de examenperiode was er een forse terugval in het cannabisgebruik. 70% van de studenten die het laatste jaar cannabis gebruikten, deden dat niet tijdens de examenperiode. 4% gebruikte echter ook tijdens de examenperiode dagelijks cannabis.⁵

Uitgaansleven

62% van de uitgaanders^d in Vlaanderen zei in 2009 dat ze ooit cannabis hebben gebruikt. 41% gebruikte het voorbije jaar cannabis. Daarmee was cannabis het meest gebruikte illegale middel bij uitgaanders. Van de laatstejaarsgebruikers van cannabis gebruikte een meerderheid occasioneel (26%)^e. Toch gaf 15% van de respondenten aan cannabis meerdere keren per week tot dagelijks te gebruiken. 7% gebruikte dagelijks cannabis. Tussen 2003 en 2009 zakte het aandeel laatstejaarsgebruikers van cannabis. Het percentage regelmatige gebruikers halveerde, van 32% in 2003 naar 15% in 2009. Cannabis werd zowel voor, tijdens als na het uitgaan gebruikt. Cannabis gebruikte men vaak in groep, maar ook vrij vaak individueel.⁶

EVOLUTIE VAN CANNABISGEBRUIK BIJ UITGAANDERS IN VLAANDEREN, 2003-2009^e

Gedetineerden

In 2010 had 56% van de gedetineerden in Belgische gevangnissen ooit illegale drugs gebruikt. Daarvan gebruikte 89% ooit, binnen of buiten de gevangenis, cannabis. Cannabis was het meest gebruikte middel in de gevangenis. 33% van de gedetineerden gebruikte tijdens de huidige detentieperiode illegale middelen. 95% van deze gebruikers gebruikte cannabis. 5% van alle gedetineerden zei dat ze cannabis voor het eerst hebben gebruikt in de gevangenis. Deze cijfers lagen de voorgaande jaren in dezelfde lijn.⁷

'Ervaren' cannabisgebruikers

'Ervaren' gebruikers gebruikten al minstens 25 keer cannabis. De gemiddelde leeftijd waarop 'ervaren' cannabisgebruikers voor het eerst cannabis gebruikten is 16,3 jaar. Gemiddeld beginnen 'ervaren' cannabisgebruikers op de leeftijd van 17,7 jaar regelmatig (minstens één keer per maand) cannabis te

^c Occasioneel betekent minder dan eenmaal per week, regelmatig betekent minstens eenmaal per week tot dagelijks.

^d De gemiddelde leeftijd van de uitgaanders is 22 jaar en 2 maanden.

^e Occasioneel betekent 1 keer per maand of minder tot enkele keren per maand.

gebruiken. De 'topperiode', ofwel de periode waarin het meest cannabis wordt gebruikt, volgt op een gemiddelde leeftijd van 20,1 jaar. De topperiode duurde gemiddeld 2 jaar en 2 maanden. In de topperiode gebruikte 70% van de cannabisgebruikers dagelijks cannabis.⁸

Combigebruik

'Ervaren' cannabisgebruikers combineerden cannabis het vaakst met tabak, xtc of amfetamines. Ruim de helft van de 'ervaren' cannabisgebruikers die ooit hallucinogenen of cocaïne hebben gebruikt, gebruikte deze middelen altijd of vaak samen met cannabis.⁸

'Ervaren' cocaïnegebruikers gebruikten cocaïne het vaakst samen met alcohol of cannabis. 40% combineert cocaïne altijd met cannabis.⁹ Bij uitgaanders die zeiden verschillende middelen te combineren was de meest voorkomende combinatie alcohol en cannabis (57%).⁶

Problematisch gebruik

In Vlaanderen heeft in 2011 2% van de 15-16-jarigen een verhoogd risico op cannabisgerelateerde problemen. Zij hebben een score van 4 of hoger op de CAST-schaal⁹ (3% jongens en 1,5% meisjes).¹⁰

Onder 'ervaren' cannabisgebruikers had ruim een derde gedurende de hele gebruikscarrière minstens 3 verschijnselen uit de DSM-IV-criteria¹ voor cannabisafhankelijkheid ondervonden.⁸

Onder studenten uit het hoger onderwijs in Gent en Antwerpen had in 2009 31% van de laatstejaarsgebruikers van cannabis te kampen met één of meer uitingen van problematisch gebruik (bv. langer gebruiken dan men van plan was, langer dan een week -zonder succes- met cannabis willen stoppen, verplichtingen op het werk of voor de studie niet na kunnen komen door het gebruik van cannabis, ...) gemeten op basis van de DSM-IV-criteria voor cannabisafhankelijkheid. Hoe frequenter het cannabisgebruik, hoe groter de kans op een meervoudige problematiek. Ook hadden mannelijke studenten relatief meer te kampen met problemen dan cannabisgebruikende vrouwelijke studenten.⁵

Ziekte en sterfte

Mortaliteit

In het Vlaams gewest zijn in de periode 2000-2010 561 personen, 455 mannen en 106 vrouwen, overleden als gevolg van het gebruik van illegale drugs. Eén keer is die sterfte het direct gevolg van het gebruik van cannabis.¹¹

Directe sterfgevallen die enkel aan cannabisgebruik te wijten zijn, komen zelden voor. Cannabisintoxicatie kent immers meestal een mild verloop. Ernstige intoxicatie kan soms optreden na inname van grote hoeveelheden.¹²

¹ Combineren betekent gebruik van meer dan een middel door eenzelfde persoon waarbij de effecten van de verschillende middelen elkaar beïnvloeden.

⁹ Cannabis Abuse Screening Test. In het document 'achtergrond bij de factsheets' wordt de CAST verder toegelicht.

^h De DSM-IV-criteria voor cannabismisbruik en cannabisafhankelijkheid worden toegelicht in het document 'achtergrond bij de factsheets'.

Hulpvraag

Niet alle types hulpverlening registreren op een uniforme of overkoepelende manier hulpvragen die gelinkt zijn aan problemen door cannabisgebruik. Daarnaast kunnen dubbeltellingen voorkomen. Er zijn dus geen globale uitspraken mogelijk over hoeveel cannabisgebruikers in behandeling zijn in België.

Een stijging of daling in het aantal personen dat hulp zoekt omwille van druggebruik is niet zo eenvoudig te interpreteren. Het kan gaan om een toe- of afname van het aantal probleemgebruikers in de maatschappij. Evenzeer kan het wijzen op een verandering in het hulpaanbod, in de toegankelijkheid van de hulpverlening of in het verwijzingsbeleid. Er kunnen zich ook wijzigingen voorgedaan hebben in de manier van registreren.

De laatste jaren kan beroep worden gedaan op **gezondheidsinterventies via het internet**. Bij de zelfhulpmodule voor cannabisgebruikers van De DrugLijn meldden zich in 2011 33 nieuwe gebruikers per maand aan.¹³ De website CannabisHulp¹ werd in 2012 door 48.842 Vlamingen bezocht. 142 personen schreven zich in voor een online begeleiding.¹⁴

Cannabis is al van bij de start van **De DrugLijn** het meest besproken middel. In 2012 ging 36% (n=1.942) van de contacten waarin een specifiek middel ter sprake komt over cannabis. De laatste tien jaar nam het percentage contacten waarbij cannabis aan bod kwam af van 43% in 2002 naar 36% in 2012.¹⁵

In de **Centra voor Algemeen Welzijnswerk** had in 2011 4% van het totaal aantal cliënten op het onthaal (n=4.744) een verslavingsproblematiek. Meestal werd niet geregistreerd voor welk middel de verslaving geldt. Als enkel werd gekeken naar cliënten waarvoor het middel wel bekend was dan kwam alcoholverslaving in 2011 op de eerste plaats (18%) gevolgd door heroïneverslaving (5%) en daarna amfetamine- (2%) en cannabisverslaving (1%). Omdat sinds 2008 anders geregistreerd werd, is moeilijk te zeggen of het aantal cliënten met een cannabisproblematiek op langere termijn toe- of afnam.¹⁶

Van de 54.378 zorgperiodes^k die in 2011 in alle **Centra Geestelijke Gezondheidszorg** van Vlaanderen en Brussel werden geregistreerd, had 3% betrekking op een persoon waarbij de diagnose 'stoornis gebonden aan illegale middelen' werd gesteld (1.809 zorgperiodes). 55% van deze zorgperiodes (n=991) had te maken met een stoornis gebonden aan cannabis. In de periode 2003-2011 was het aandeel zorgperiodes voor aan cannabis gebonden stoornissen bekeken op het totaal aantal zorgperiodes voor stoornissen gebonden aan illegale middelen iets toegenomen van 52% naar 55%.¹⁷

In 2006 waren in Vlaanderen 257 opnames gebeurd via de **spoeddiensten van algemene ziekenhuizen** waarbij als hoofddiagnose middelenmisbruik werd geregistreerd. Het ging om opnames die resulteren in een klassieke of daghospitalisatie. Bij 40 opnames ging het om cannabismisbruik (16%). Bij 261 opnames werd afhankelijkheid van een middel als hoofddiagnose geregistreerd. Bij 22 opnames ging het om cannabisafhankelijkheid (8%). Over het aantal ambulante spoedinterventies omwille van middelengebruik, die niet uitmondten in een ziekenhuisopname, waren geen gegevens beschikbaar.¹⁸

¹ Het project 'Cannabishulp.be' is een gezamenlijk initiatief van CAD Limburg en Drughulp Kempen.

¹ Naast illegale middelen kunnen ook alcohol, tabak, medicatie of andere middelen ter sprake komen in een contact met De DrugLijn.

^k Een zorgperiode is een dossier gekoppeld aan de behandeling van een probleem bij een persoon. De zorgperiode start bij de aanmelding en eindigt bij de administratieve afsluiting.

Bij 385 opnames in algemene ziekenhuizen in België in 2009 was de hoofddiagnose misbruik van illegale middelen¹. Dat betekende 1 op 10.000 ziekenhuisopnames^m. Bij 80 opnames was cannabismisbruik de hoofddiagnose (21%). Voor 574 ziekenhuisopnames was de hoofddiagnose afhankelijkheid van illegale drugs. Dat was 2 op 10.000 ziekenhuisopnames. In 15% van de gevallen betrof het cannabisaafhankelijkheid (n=88). Tussen 2006 en 2009 nam het aandeel ziekenhuisopnames voor cannabismisbruik toe van 11% naar 21%. Het percentage opnames waarbij cannabisaafhankelijkheid als hoofddiagnose werd gesteld, steeg in dezelfde periode van 10% tot 15%.

Bij algemene ziekenhuisopnames komt misbruik van en afhankelijkheid van illegale drugs meer voor als nevendiagnose. In 2009 kregen 1.781 opnames de nevendiagnose cannabismisbruik en 1.992 opnames de nevendiagnose cannabisaafhankelijkheid. Het aantal ziekenhuisopnames met de nevendiagnose cannabismisbruik of -afhankelijkheid is tussen 2006 en 2009 gestegen.¹⁸

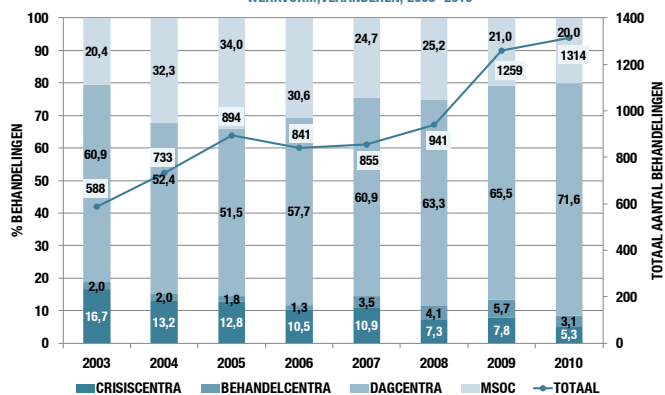
In België werden in 2010 124.265 psychiatrische opnames geregistreerd. Bij 7.457 opnames was sprake van een druggerelateerde stoornis als hoofddiagnose (6%). Bij 4.006 psychiatrische opnames werd een druggerelateerde stoornis als nevendiagnose geregistreerd (3%).

Voor 283 opnames was de hoofddiagnose cannabismisbruik. In de periode 2000-2010 is het aantal opnames voor cannabismisbruik bijna verdubbeld. 532 psychiatrische opnames kregen als hoofddiagnose cannabisaafhankelijkheid. Tegenover 2000 is het aantal opnames voor cannabisaafhankelijkheid bijna verdrievoudigd.²⁰

In 2010 vonden in de Vlaamse psychiatrische voorzieningen 362 gedwongen opnames plaats omwille van druggerelateerde stoornissen. 47 gedwongen opnames hadden als hoofddiagnose cannabismisbruik- of afhankelijkheid.²⁰

In de gespecialiseerde centra voor drugverslaafden erkend door het RIZIVⁿ was in 2010 29% van de cliënten (n=1.314) in behandeling voor cannabis als voornaamste middel. Het aantal nieuwe behandelingen voor cannabis is tussen 2003 en 2010 meer dan verdubbeld. Ook bekeken tegenover de andere middelen is het aandeel nieuwe behandelingen voor cannabis als voornaamste middel tussen 2003 en 2010 toegenomen van 19% naar 29%. De meeste behandelingen voor cannabis vonden plaats in dagcentra.²¹

EVOLUTIE NIEUWE BEHANDELINGEN VOOR VOORNAAMSTE MIDDEL CANNABIS VOLGENS WERKVORM, VLAANDEREN, 2003-2010²¹

¹ Het kan gaan om cannabis, opiaten, cocaïne, amfetamines, hallucinogenen en andere middelen, ongespecificeerde middelen of een combinatie van middelen.

^m In 2009 zijn in totaal 3.531.092 opnames geregistreerd in de Minimale Klinische Gegevens (MKG).

ⁿ Dit zijn medisch sociale opvangcentra (MSOC), dagcentra voor ambulante begeleiding, residentiële crisiscentra voor kortdurende opvang, residentiële behandelingscentra en therapeutische gemeenschappen.

Verkeer

Op 1 oktober 2010 trad de wet tot invoering van de speekseltesten op drugs in het verkeer in werking (wet van 31 juli 2009). De fysieke proeven uit de oude procedure werden vervangen door een checklist met uiterlijke tekenen van druggebruik. De urinetest werd vervangen door een speekseltest. De speekseltest spoort onder andere THC op. Is het resultaat van de speekselanalyse positief dan volgt een speeksel- of bloedanalyse in een labo.

In 2011 nam de wegpollitie 1.020 testbatterijen drugs af in België.²²

De federale en de lokale politie stelden in 2011 in België 2.288 processen-verbaal op in verband met rijden onder invloed van drugs^o. Over welk middel het gaat, wordt niet gepreciseerd.²⁴

Uit een onderzoek bij bestuurders in België in de periode 2007-2009 bleek dat 0,5% van de bestuurders onder invloed was van cannabis^o. Cannabisgebruik kwam meer voor bij 18-24-jarige bestuurders dan bij de oudere bestuurders.²⁵

In België werd in de periode 2007-2010 bij een steekproef van zwaargewonde bestuurders nagegaan of ze onder invloed waren van psychoactieve substanties. 37% scoorde positief voor een of meerdere substanties. 5% had enkel illegale middelen gebruikt waaronder 2,5% cannabis. Daarnaast had 2,8% van de bestuurders cannabis in combinatie met een ander middel genomen.²⁶

Politie en justitie

In België zijn hoofdzakelijk cijfers beschikbaar over de overtredingen van de drugwetgeving. Bij dit soort cijfers past het nodige voorbehoud. Dalingen of stijgingen in de cijfers wijzen niet altijd op een daling of stijging in de criminaliteit. De cijfers worden immers beïnvloed door veranderingen in nomenclatuur, veranderingen in federaal en lokaal veiligheidsbeleid, nieuwe procedures, de meldingsbereidheid van de bevolking, de registratiebereidheid van politiediensten, het beleid van andere instanties (bv. verzekeringsmaatschappijen) enzovoort.

Misdrijven in verband met cannabis

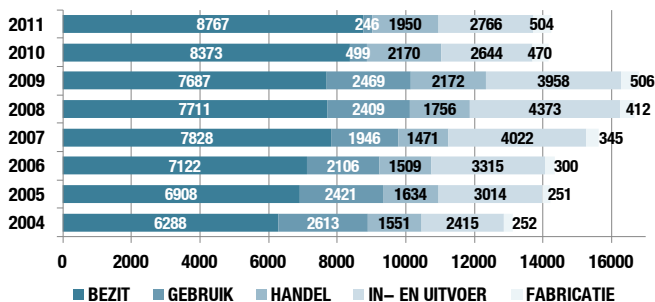
In 2011 had in Vlaanderen 58% van het totaal aantal misdrijven die de federale politie registreerde in verband met verdovende middelen te maken met cannabis. Het ging om 14.233 feiten, voornamelijk bezit, in- en uitvoer en handel. Door een wijziging in het registratiesysteem nam het aantal geregistreerde feiten sinds 2010 gevoelig af. In vergelijking met 2004 registreerde de federale politie in 2011 in Vlaanderen 8% meer feiten in verband met cannabis.

²⁷

^o Onder de categorie drugs vallen de inbreuken begaan tegen de wetsartikelen art. 37bis.§1.1° en art. 37bis.§1.5° van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968. Onder drugs vallen volgende stoffen: THC, amfetamine, methyleendioxymethylamfetamine (MDMA), Morfine of 6-acetylmorfine en cocaïne of benzoyllecgonine.

^p Het gaat dan zowel om cannabisgebruik alleen als in combinatie met een ander middel. De prevalentie van THC alleen bedroeg 0,35%.

AANTAL DOOR DE POLITIEDIENSTEN GEREГИSTREERDE FEITEN IN VERBAND MET CANNABIS, VLAAMS GEWEST 2004-2011²⁷

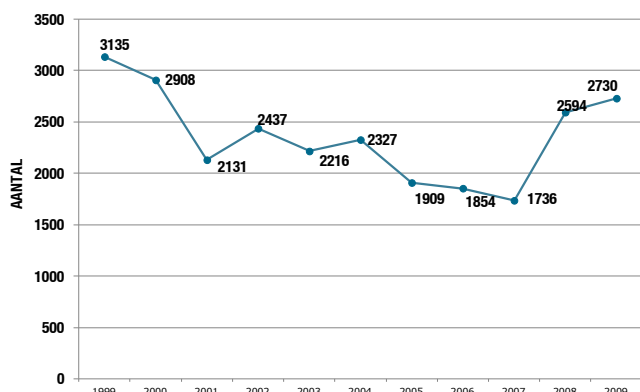

Geverbaliseerde druggebruikers

72% van de druggebruikers die in 2009 bij de parketten in Vlaanderen en Brussel geregistreerd werden, gebruikte cannabis (n=2.730). Dit is minder vergeleken met 1999 (n=3.135). In 2009 was 24% van de geregistreerde cannabisgebruikers bij de parketten ouder dan 29 jaar. 23% was tussen 21 en 24 jaar. 11% is jonger dan 18 jaar.

In vergelijking met 1999 zijn er iets meer jonge cannabisgebruikers geregistreerd in 2009. In 1999 bedroeg het aandeel minderjarigen nog 8%, in 2009 is dat 11%. Het aandeel van de 18-20-jarige cannabisgebruikers is over de jaren heen afgenomen van 35% naar 21%. Zowel de groep cannabisgebruikers van 25-29 jaar als de groep ouder dan 29 jaar werd in deze cijfers met de jaren groter.²⁸

AANTAL CANNABISGEBRUIKERS GEREГИSTREERD DOOR DE PARKETTEN IN VLAANDEREN EN BRUSSEL, 1999-2009²²

Beschikbaarheid en kwaliteit

Hoe gemakkelijk is cannabis te verkrijgen?

Onder 17-18-jarigen, waar het gebruik van illegale middelen het hoogst is, dacht 56% gemakkelijk aan cannabis te geraken.⁴ 8% van de Oost- en West-Vlaamse leerlingen uit het secundair onderwijs is al ooit over de Belgisch-Nederlandse grens geweest om cannabis te kopen. Hoe ouder de leerlingen hoe vaker dit voorkomt: 6% van de leerlingen uit de derde graad deed dit al vier of meer keer.²⁹

Inbeslagnames

In 2011 betrof 74% van het totaal aantal inbeslagnames van illegale middelen in België cannabis. Het ging om 32.886 cannabisvangsten. Dat waren er meer dan dubbel zoveel vergeleken met 2002. In 2011 noteerde de federale politie meer dan 1.000 vangsten van cannabisplanten en 601 van cannabiszaden.³⁰

Prijs en zuiverheid

De gemiddelde prijs voor cannabis fluctueerde tussen 2000 en 2010 maar bleef sinds 2003 redelijk stabiel. De prijs voor een gram hasj daalde van 7,7 euro in 2001 naar 6 euro voor een gram in 2011. De gemiddelde marihuana prijs daalde eveneens tussen 2001 en 2011 van 8,3 naar 6,3 euro.

In de periode 2002-2011 waren er grote schommelingen in de sterkte van cannabis in België. In 2011 bedroeg het gemiddelde percentage THC in marihuana 11% en in hasj 12%.³¹

Conclusie

Op bevolkingsniveau kwam cannabisgebruik vooral voor bij jongvolwassenen en bij mannen. 13% van de Vlaamse bevolking experimenteerde ooit met cannabis, wat minder is dan het Europese gemiddelde.

Cannabis was het meest gebruikte illegale middel bij jongeren in het secundair en het hoger onderwijs en onder uitgaanders. Hoe frequenter cannabis gebruikt wordt, hoe meer kans op problemen. In de gespecialiseerde centra voor drugverslaafden was het aantal nieuwe behandelingen voor cannabis als voornaamste middel sinds 2003 meer dan verdubbeld.

- ¹ Gezondheidsenquête 2001-2008 (WIV)
- ² Jaarverslag 2012 (EWDD)
- ³ Gezondheidsenquête 2008 (WIV), Statistical bulletin 2012 (EMCDDA),
Jaarverslag 2012 (EWDD)
- ⁴ VAD-leerlingenbevraging schooljaar 2010-2011
- ⁵ Rosiers, J., Hublet, A., Van Damme, J., Maes, L., & Van Hal, G. (red.), 2011
- ⁶ VAD-uitgaansonderzoek 2003-2009
- ⁷ Druggebruik in Belgische gevangenen. Monitoring van gezondheidsrisico's 2010 (FOD justitie)
- ⁸ Decorte e.a., 2003
- ⁹ Decorte & Slock, 2005
- ¹⁰ Lambrecht, P., & Andries, C., 2008
- ¹¹ Statistiek van de doodsoorzaken 1998-2010 (Vlaams Agentschap Zorg en
Gezondheid)
- ¹² CAM, 2008
- ¹³ Registratiegegevens DrugLijn 2011 (De DrugLijn)
- ¹⁴ CAD Limburg (2013)
- ¹⁵ Registratiegegevens DrugLijn 2012 (De DrugLijn)
- ¹⁶ Tellus cliëntregistratiesysteem 2011 (Steunpunt Algemeen Welzijnswerk)
- ¹⁷ Registratie elektronisch patiëntendossier CGG 2011 (Vlaams Agentschap
Zorg en Gezondheid)
- ¹⁸ Minimale Klinische Gegevens Vlaanderen, opnames via spoed 2006 (Vlaams
Agentschap Zorg en gezondheid)
- ¹⁹ Minimale Klinische Gegevens België 2009 (FOD volksgezondheid)
- ²⁰ Minimale Psychiatrische Gegevens 2010 (FOD volksgezondheid)
- ²¹ Registratie Vlaamse Vereniging van Behandelingscentra in de Verslaafde
zorg (VVBV)
- ²² Federale politie, 2012a
- ²³ Scheers e.a., 2006
- ²⁴ Federale politie, 2013
- ²⁵ Druid, 2011a
- ²⁶ Druid, 2011b
- ²⁷ Algemene Nationale Gegevensbank 2013 (Federale Politie)
- ²⁸ Registratie van druggebruikers via de parketten 2009 (Universiteit
Antwerpen)
- ²⁹ Lombaert, 2005
- ³⁰ Gegevens over inbeslagnames 2013 (Federale Politie)
- ³¹ Deprez, N., Antoine, J., Asueta-Lorente, J.F., Bollaerts, K., Van der Linden, T.,
& Van Bussel, J., 2011

Colofon

Redactie: Else De Donder, stafmedewerker VAD

Lay-out concept: www.watf.be

V.U.: F. Matthys, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel

© april 2013

VAD, Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen vzw

Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel

T 02 423 03 33 | F 02 423 03 34 | vad@vad.be | www.vad.be

Deze factsheet is gratis te downloaden op <http://www.vad.be/alcohol-en-andere-drugs/feiten-en-cijfers/illegale-drugs.aspx>

De informatie uit deze factsheet mag worden overgenomen mits vermelding van de referentie: De Donder, E. (2013). *Factsheet cannabis*. Brussel: VAD.

VERENIGING VOOR
ALCOHOL- EN ANDERE
DRUGPROBLEMEN vzw

Met steun van de
Vlaamse overheid

